

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра міжнародного, цивільного та комерційного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ДТЕУ

(пост. п. 7 від «26» 04 2022р.)

Ректор

Анатолій МАЗАРАКІ

ДОГОВІРНЕ ПРАВО /
CONTRACT LAW

ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY

Київ 2022

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: Т. О. Софіюк, кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права 25.03.2022 р., протокол № 3.

Рецензенти: Н. А. Мазаракі, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права.

І. А. Бутирська, кандидат юридичних наук, доцент, керуючий партнер Адвокатського об'єднання «Лекс Адванс»

**ДОГОВІРНЕ ПРАВО /
CONTRACT LAW**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни «Договірне право» призначена для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ДТЕУ денної форми навчання галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 124 «Системний аналіз» освітньої програми «Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти ДТЕУ із спеціальності 124 «Системний аналіз» та освітньо-професійної програми ДТЕУ «Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Договірне право» – формування у студентів комплексних знань про договірне право як системно упорядковану сукупність правових норм, розміщених у ЦК України, інших актах законодавства та норм-вимог, розміщених в інших джерелах права, які встановлюють: принципи договірних відносин; правила та порядок укладення договору; зміст договору, тобто права та обов'язки сторін; порядок виконання договірних зобов'язань; правові наслідки неналежного виконання (невиконання) договірних зобов'язань та способи захисту порушених прав сторін договору, а також ознайомлення з правовим регулюванням цивільно-правових відносин в Україні.

Завдання дисципліни пов'язані з необхідністю поєднання фахової підготовки з розвитком правової культури, формуванням всебічно розвиненої особистості.

Основними завданнями дисципліни є:

- формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми договірних правовідносин.
- формування здатності готувати проекти договорів.
- застосування набутих знань у різних правових ситуаціях, виокремлення юридично значущих фактів і формування обґрунтованих правових висновків.
- застосування набутих знань у різних правових ситуаціях, виокремлення юридично значущих фактів і формування обґрунтованих правових висновків.

- здатність оцінювати ефективність сучасного регулювання договірних конструкцій та перспектив його розвитку.
- формування науково-дослідних навичок для проведення власних науково-практичних досліджень.

Предмет навчальної дисципліни включає в себе положення, що вивчає наука цивільного права, а також розділи Цивільного кодексу України, рішення Верховного Суду.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Вивчення дисципліни «Договірне право» як вибіркової компоненти освітньої програми формує у студентів здатності до розв'язання складних спеціалізованих задач та вирішення практичних проблем договірних правовідносин; виробляє вміння готувати проекти договорів; сприяє застосуванню набутих знань у різних правових ситуаціях, виокремленню юридично значущих фактів і формуванню обґрунтованих правових висновків; розвиває здатність оцінювати ефективність сучасного регулювання договірних конструкцій та перспектив його розвитку; збагачує науково-дослідні навички для проведення власних науково-практичних досліджень.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Договірне право» як вибіркова компонента освітньої програми «Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science)» забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою.

- ✓ Інформаційні технології та бізнес-аналітика (Data Science) (ОС магістр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою		
ЗК4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	1-13
Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою		
СК 8	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти в галузі інформаційних технологій та дотичні до неї міждисциплінарні проекти	1 – 13
СК 9	Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності, комерціалізацію результатів досліджень та інновацій.	1 – 13
СК 10	Здатність до самоосвіти та професійного розвитку	1 – 13
Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою		
РН 5	Використовувати міри оцінювання ризиків та застосовувати їх при аналізі багатофакторних ризиків в складних системах	5 – 13

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
PH 9	Розробляти та застосовувати моделі, методи та алгоритми прийняття рішень в умовах конфлікту, нечіткої інформації, невизначеності та ризиків	1-13
PH 10	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	5-13

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття та зміст договірною права

Поняття договірною права України. Зобов'язальне право.

Джерела договірною права України. Класифікаційні групи договірних норм. Міжнародні договори як джерело договірною права. Колізійні норми та звичаї як джерело договірною права. Договір як джерело договірною права. Типовий договір як джерело договірною права.

Система принципів договірною права за новим Цивільним кодексом. Загальні засади цивільного законодавства. Зміст поняття правового принципу. Спеціальні принципи, притаманні зобов'язальному праву. Правові наслідки порушення зобов'язання. Система спеціальних принципів договірних зобов'язань у цивільному праві України. Загально-цивілістичні принципи.

Зміст принципів справедливості, добросовісності й розумності в договірних зобов'язаннях. Поняття права справедливості й добра. Підстави застосування принципу добросовісності. Несправедливі умови договору. Джерела регулювання принципу добросовісності. Принципи УНІДРУА. Розуміння ідеї добросовісності.

Принцип свободи в договірному праві України. Найголовніші правові засади щодо свободи договору. Принцип диспозитивності. Свобода договору. Ознаки чи елементи свободи договору. Юридичний зміст принципу свободи. Елементи договірною права. Особливості дії принципу свободи в договірних відносинах. Концепція публічного порядку. Особливий склад сторін у зовнішньоекономічних договорах. Особливості укладення господарських договорів за державним замовленням. Підстави обмеження дії свободи у виборі контрагента договору. Межі свободи у виборі контрагента. Примусове укладення договору. Прояви принципу свободи, які мають відношення до виконання зобов'язання. Зміна договору, його розірвання за взаємною згодою сторін. Зміна чи розірвання договору на вимогу однієї сторони у зв'язку з істотним чи іншим порушенням договору іншою стороною. Проблема відмови сторони від договору. Допустимість дії принципу свободи на стадії порушеного договірною зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання та права сторін щодо їх застосування.

Принцип неприпустимості зловживання правом у договірних зобов'язаннях. Межі свободи, закладеної у суб'єктивному праві. Реалізація суб'єктивних прав. Нормативне регулювання недопущення зловживання правом при здійсненні зобов'язань. Питання щодо коректності застосування

терміну «зловживання правом». Конструкція недопущення зловживання правом. Встановлення факту зловживання судом. Межі здійснення цивільних прав. Загальний перелік меж вільного здійснення цивільних прав. Наслідки зловживання правом. Конструкція незловживання правом. Відмітна властивість зловживання правом. Зміст зловживання правом. Підходи щодо виділення форм зловживання правом. Здійснення суб'єктивних прав виключно з наміром завдання шкоди іншій особі. Юридична природа шикани. Питання розподілу тягара доказування при зловживанні правом. Питання наявності вини в зловживанні правом. Добропорядність як правова категорія. Загальнонормативне правило про недопущення можливості зловживання правом.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 14.

Основний: 1, 3.

Додатковий: 23, 31, 32.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 2. Поняття договору та його види. Стадії укладання договору. Істотні умови договору. Переддоговірна відповідальність

Загальні положення про правочини. Зміст правочину. Презумпція правомірного правочину. Відкладальна умова (обставина). Форма відмови від правочину.

Поняття цивільно-правового договору та його юридичні ознаки. Основні юридичні ознаки договору. Проблема співвідношення волі та волевиявлення. Поділ договорів на односторонні, двосторонні та багатосторонні. Відплатність чи безвідплатність договору. Поділ договорів на реальні та консенсуальні.

Поняття і принципи класифікації цивільно-правових договорів та їх класифікаційні утворення (форми). Цінність класифікації договорів. Дихотомічний спосіб класифікації договорів. Класифікаційні утворення (форми) цивільно-правових договорів. Функціональне призначення різних класифікаційних груп (утворень). Тричленна структура класифікації договорів.

Класифікації договорів за їх окремими властивостями. Класифікація цивільно-правових договорів за приналежністю їх до певного типу, виду (різновиду) або змішаного договору. Класифікація договорів за змістом діяльності, яку вони регулюють. Попередній договір. Публічний договір. Договір на користь третьої особи. Поняття господарського договору.

Класифікації договорів за універсальним критерієм поділу. Одноступенева класифікація цивільно-правових договорів. Багатоступенева класифікація цивільно-правових договорів. Договори про надання фінансових послуг. Ризикові (алеаторні) договори. Фидуціарні договори. Додаткові договори. Змішані та комплексні договори. Договори немайнового змісту. Непоіменовані договори (sui generis).

Стадії укладання договору.

Поняття укладення договору. Первинна стадія (етап) договірних зобов'язальних правовідносин.

Зміст і тлумачення договору. Зміна ціни після укладення договору. Строк чинності договору. Істотні умови договору. Звичайні умови договору. Випадкові умови договору. Визначення змісту договору. Тлумачення договору.

Порядок і способи укладення договору. Загальний порядок укладення договору. Спеціальний порядок. Судовий порядок. Момент укладення договору. Риси оферти. Відмежування публічної оферти від реклами. Вчинення конклюдентних дій.

Форма договору та правові наслідки порушення порядку його укладення. Порушення порядку укладення договору. Недійсність договору. Відмежування неукладених договорів від недійсних договорів.

Особливості укладення окремих видів договорів. Укладення договорів на аукціоні та в порядку конкурсу.

Істотні умови договору.

Переддоговірна відповідальність.

Історія виникнення та основи правового регулювання інституту переддоговірної відповідальності. Загальні цивільно-правові норми, які закладають основу для подальшого формування переддоговірної відповідальності в Україні. Законодавчі підстави для використання переддоговірної відповідальності на практиці

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 14.

Основний: 1, 3.

Додатковий: 8, 27, 28, 29, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 3. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань

Поняття і способи забезпечення виконання договору. Правова природа забезпечувальних правовідносин.

Загальні положення про неустойку в цивільному праві. Неустойка як спосіб забезпечення виконання зобов'язань. Стягнення (сплата) неустойки як міра цивільно-правової відповідальності.

Загальна характеристика правовідносин поруки. Види поруки. Договір поруки. Порядок виконання договору поруки та його правові наслідки. Припинення поруки.

Поняття та форми (види) гарантії. Правова природа гарантії.

Поняття та ознаки завдатку. Зміст правовідносин, забезпечуваних завдатком.

Поняття і зміст застави. Підстави виникнення застави. Предмет застави. Користування та розпорядження предметом застави. Наступна застава. Дострокове виконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Припинення права застави. Договір застави. Звернення стягнення на заставлене майно. Види застав.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 14.

Основний: 1, 3.

Додатковий: 16, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 4. Виконання, зміна та припинення договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань

Поняття, загальні умови та засади виконання договірних зобов'язань. Ознаки (елементи), що характеризують суть виконання договірних зобов'язань. Договори. Звичай як самостійний вид правил поведінки суб'єктів. Звичай ділового обороту. Засади виконання договірних зобов'язань. Належне виконання.

Елементи належного виконання договірних зобов'язань. Суб'єкти виконання договірних зобов'язань. Виконання належними сторонами. Особливості виконання зобов'язань із множинністю осіб. Часткові зобов'язання. Солідарні і субсидіарні зобов'язання. Передоручення виконання і переадресування виконання. Відповідальність за невиконання взятих на себе зобов'язань. Місце виконання зобов'язань. Строк (термін) виконання договірних зобов'язань. Дострокове виконання. Прострочення виконання.

Підтвердження виконання договірних зобов'язань. Особливості підтвердження виконання двостороннього зобов'язання. Борговий документ.

Поняття зміни, припинення договору та їх правові підстави. Правова природа та сутність припинення договору. Елементи зобов'язального правовідношення (суб'єкти прав і обов'язків, об'єкт цивільних прав, суб'єктивні права кредиторів та суб'єктивні обов'язки боржника). Виникнення, зміна правовідношення, виконання суб'єктивних обов'язків, порушення зобов'язання та його захист, припинення зобов'язання. Визначення змісту договірних зобов'язань. Встановлення моменту припинення договору та моменту припинення зобов'язання (договірних зобов'язального правовідношення). Можливість дострокового виконання зобов'язання. Підстави припинення зобов'язань.

Правове регулювання відмови від виконання договору та його розірвання. Сутність односторонньої відмови сторони від договору. Поділ відмови договірних зобов'язань на взаємоузгоджену і односторонню. Конкретні випадки односторонньої відмови сторони від договірних зобов'язань. Підстави для зміни або розірвання договору. Передумови для розірвання договору шляхом укладення про це відповідного правочину.

Відповідальність за порушення договірних зобов'язань.

Поняття та форми цивільно-правової відповідальності. Види договірної відповідальності. Умови (підстави) договірної відповідальності

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 14.

Основний: 1, 3.

Додатковий: 3, 15, 18, 20, 24, 30 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 5. Особливості господарських договорів

Поняття та ознаки господарського договору. Загальні положення про господарські договори. Господарський договір як дво- або багатостороння угода. Кваліфікуючі ознаки господарського договору. Перелік суб'єктів господарських зобов'язань. Принципи господарських договорів. Організаційний господарський договір. Організаційні договори координаційного виду.

Особливості змісту господарських договорів. Строк дії господарського договору. Ціна (тариф) договору. Підстави недійсності господарських зобов'язань (договорів). Кількість істотних умов договору. Недійсний договір та неукладений договір.

Особливості укладення, зміни та розірвання господарських договорів. Порядок укладення, зміни та розірвання договору. Загальний порядок укладення господарського договору. Особливості дії принципу свободи договору в сфері господарських договірних відносин. Право сторони на односторонню зміну або розірвання господарського договору.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1, 5, 14.

Основний: 1, 3.

Додатковий: 4, 5, 17, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 6. Договори про передачу майна у власність

Договір купівлі-продажу та його місце в системі договорів. Сторони договору купівлі-продажу. Предмет договору купівлі-продажу. Ціна договору купівлі-продажу. Укладення та форма договору купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін договору купівлі-продажу та правові наслідки їх порушення.

Поняття та правові ознаки договору купівлі-продажу в роздрібній торгівлі. Правові засади захисту прав споживачів (покупців).

Договір поставки. Договори контрактації та інші договори на реалізацію сільськогосподарської продукції. Договори постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.

Поняття та ознаки договору міни. Зміст договору міни (бартеру).

Поняття та юридичні ознаки договору дарування. Предмет, форма та сторони договору. Обов'язки сторін у договорі дарування. Підстави припинення договору дарування. Пожертва як різновид дарування.

Поняття та ознаки договору довічного утримання. Зміст договору.

Поняття і види договору ренти. Правова природа ренти і відмежування від суміжних конструкцій. Істотні умови договору ренти. Зміст, сторони і

використання договору ренти. Припинення договору ренти.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 5, 14, 27, 32, 34.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 18, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 7. Договори про передачу майна у користування

Поняття та юридичні ознаки договору найму (оренди). Об'єкти та суб'єкти договору найму. Істотні умови договору найму. Права та обов'язки сторін за договором найму. Припинення договору найму (оренди).

Поняття договору прокату. Елементи договору прокату.

Поняття, ознаки та види договору оренди земельної ділянки. Предмет договору оренди земельної ділянки. Сторони договору оренди земельної ділянки. Зміст договору оренди земельної ділянки. Форма договору оренди земельної ділянки. Порядок укладення договору оренди земельної ділянки. Орендна плата за договором оренди земельної ділянки. Припинення договору оренди земельної ділянки. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання договору оренди земельної ділянки.

Правове регулювання, поняття та правова природа лізингу як договірною зобов'язання. Проблема співвідношення лізингу з окремими договірними зобов'язаннями. Лізинг та оренда. Купівля-продаж у розстрочку (найм-продаж) та лізинг. Кредитні відносини та лізинг. Лізинг та доручення. Договір лізингу як підстава виникнення лізингових зобов'язань. Предмет договору лізингу. Строк лізингу. Ціна договору лізингу. Зміст і правові наслідки порушення лізингових зобов'язань. Придбання предмету лізингу. Вибір лізингодавцем предмету лізингу. Передача та прийняття предмета лізингу. Варіанти передачі лізингоодержувачу предмету лізингу та їх нормативно-правового регулювання. Строки (терміни) передачі лізингоодержувачу предмету лізингу. Місце передачі лізингоодержувачу предмету лізингу. Інші умови передані лізингоодержувачу предмету лізингу. Обов'язок лізингоодержувача прийняти предмет лізингу. Володіння та користування предметом лізингу. Право власності лізингодавця на предмет лізингу. Виконання лізингоодержувачем грошових зобов'язань перед лізингодавцем. Утримання предмету лізингу. Сублізинг. Контрольні повноваження лізингодавця відносно діяльності лізингоодержувача у частині користування предметом лізингу. Придбання лізингоодержувачем предмету лізингу. Правові наслідки порушення лізингового зобов'язання.

Поняття договору оренди державного та комунального майна. Об'єкти оренди. Сторони в договорі оренди державного та комунального майна. Порядок укладення договору. Зміст договору. Викуп (приватизація) об'єкта оренди. Припинення договору оренди.

Поняття та зміст найму транспортного засобу. Припинення договору найму транспортного засобу та відповідальність сторін за договором.

Поняття та ознаки договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.
Укладення та виконання договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 14, 31.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 9, 11, 25, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 8. Договори про виконання робіт

Поняття та види договору підряду. Сторони договору підряду. Порядок укладення договору. Ціна за договором підряду. Строки виконання зобов'язань за договором. Права та обов'язки сторін за договором. Відповідальність сторін за договором.

Поняття договору будівельного підряду. Предмет договору будівельного підряду. Елементи і виконання договору будівельного підряду. Відповідальність за договором будівельного підряду.

Поняття та правове регулювання договору побутового підряду. Загальна характеристика договору побутового підряду. Права та обов'язки сторін за договором побутового підряду. Виконання договору побутового підряду та відповідальність за його порушення.

Поняття договору підряду на проектні та пошукові роботи. Права та обов'язки сторін договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт та правові наслідки їх порушення.

Поняття та ознаки договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Істотні умови договору, його зміст та виконання. Умова про конфіденційність. Права та обов'язки замовника та виконавця. Розподіл ризику випадкової неможливості виконання договору. Розподіл прав сторін на результати робіт.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 5, 14.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 4, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 9. Договори про надання послуг

Поняття та ознаки договору про послуги. Зміст договору про надання послуг. Відповідальність за порушення договору про послуги.

Види перевезень та їх правове регулювання. Укладання договорів про перевезення вантажів. Зміст і виконання договорів про перевезення вантажів. Відповідальність сторін за договором про перевезення вантажу. Договір буксирування. Договори про експлуатацію під'їзних колій, подачу та забирання

вагонів. Вузлові угоди. Договір про перевезення пасажирів та багажу. Претензії та позови при перевезеннях. Загальні засади транспортного експедирування.

Загальні положення перевезення залізничним транспортом. Поняття договору перевезення вантажу залізничним транспортом. Зміст договору перевезення вантажу залізничним транспортом. Майнова відповідальність сторін за договором перевезення вантажу залізничним транспортом. Особливості договору перевезення пасажирів та багажу залізничним транспортом.

Загальні положення перевезення автомобільним транспортом. Поняття договору перевезення вантажу автомобільним транспортом. Зміст договору перевезення вантажу. Майнова відповідальність за договором перевезення вантажу автомобільним транспортом. Особливості договору перевезення пасажирів та багажу автомобільним транспортом.

Загальні положення перевезення річковим транспортом. Поняття договору перевезення вантажу річковим транспортом. Зміст договору перевезення вантажу річковим транспортом. Майнова відповідальність сторін за договором перевезення вантажу річковим транспортом. Особливості договору перевезення пасажирів та багажу річковим транспортом.

Поняття та джерела договору перевезення повітряним транспортом. Учасники договорів перевезення повітряним транспортом. Істотні умови договорів перевезення повітряним транспортом. Форма договору. Загальні положення про відповідальність за порушення договору повітряних перевезень.

Договір перевезення вантажів морським транспортом. Договір морського перевезення пасажирів. Договір фрахтування морського судна. Договір морського буксирування.

Поняття та ознаки договору транспортного експедирування. Історія правового регулювання. Порядок укладення, сторони та зміст. Відповідальність за порушення договору.

Загальні положення про договір охорони. Договір про охорону об'єктів. Загальна характеристика. Предмет. Об'єкти. Вимоги до об'єктів, які передаються під охорону. Обов'язки охоронця. Обов'язки замовника. Відповідальність сторін за договором про охорону об'єктів. Договір охорони майна, що знаходиться в жилих приміщеннях громадян.

Поняття посередницьких послуг. Поняття договору доручення. Відмежування від договору комісії, агентського договору, договору про надання послуг. Елементи договору доручення. Зміст договору доручення. Припинення договору доручення.

Поняття договору комісії. Відмінні ознаки договору комісії. Елементи договору комісії. Обов'язки торговців при виконанні операцій з цінними паперами під час здійснення комісійної діяльності за договорами з клієнтом. Зміст договору комісії. Припинення договору комісії.

Загальнотеоретична характеристика договору управління майном. Поняття договору управління майном. Право довірчої власності. Правова природа договору управління майном. Зміст і виконання договору управління майном. Підстави виникнення управління майном. Предмет договору управління майном. Форма договору управління майном. Правовий статус

установника управління майном. Правовий статус управителя майном. Правовий статус вигодонабувача. Істотні умови договору управління майном. Строк договору управління майном. Права та обов'язки управителя. Здійснення управління майном. Передання в управління майна, що є предметом договору застави. Звернення стягнення на майно, передане в управління, за вимогою кредитора установника управління. Передання права управління майном іншій особі. Право управителя на плату. Відповідальність управителя. Припинення договору управління майном. Особливості управління цінними паперами.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 14, 23, 25, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 14, 19, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 10. Договори в сфері кредитно-розрахункових відносин

Позика як форма кредиту. Поняття позикових правовідносин і договору позики. Поняття договору позики. Відмежування позики від суміжних конструкцій. Елементи, виконання і динаміка позикового зобов'язання. Сторони договору позики. Предмет договору позики. Форма договору позики. Відсотки за договором позики. Обов'язок позичальника повернути позику. Наслідки порушення договору позичальником. Оспорювання договору позики. Забезпечення виконання зобов'язання позичальником. Новація боргу у позикове зобов'язання.

Поняття та окремі види кредиту. Комерційне кредитування. Кредитування та кредитні операції. Істотні умови кредитного договору. Банківський кредитний договір.

Поняття та види банківського рахунка. Вкладний (депозитний) рахунок. Поточний рахунок. Кореспондентський рахунок. Поняття договору банківського рахунка. Предмет договору банківського рахунка. Об'єкт договору банківського рахунка. Мета договору банківського рахунка. Правова характеристика договору банківського рахунка. Виконання зобов'язань за договором банківського рахунка. Підстави списання коштів з рахунка. Банківська таємниця.

Поняття договору банківського вкладу. Предмет договору банківського вкладу. Об'єкт договору банківського вкладу. Основні ознаки договору банківського вкладу. Правова природа та зміст договору банківського вкладу. Форма договору банківського вкладу. Ощадна книжка. Ощадний (депозитний) сертифікат.

Поняття розрахунку та розрахункових відносин. Об'єкт розрахункових відносин. Розрахункова банківська операція. Види розрахункових операцій, що здійснюються комерційними банками. Форми розрахунків. Готівкова форма розрахунків. Безготівкова форма розрахунків. Платіж. Підстава виникнення безготівкових розрахункових правовідносин. Суб'єкти безготівкових розрахункових правовідносин. Предмет безготівкових розрахункових

правовідносин. Зміст безготівкових розрахункових правовідносин. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Суб'єктний склад розрахункових відносин за акредитивом. Акредитив. Розрахунки за інкасо. Види інкасових операцій. Розрахунки із застосуванням чеків. Розрахунки з використанням платіжних карток. Договір про надання та використання платіжних карток.

Поняття договору факторингу. Предмет договору факторингу. Суб'єктний склад договору факторингу. Зміст договору факторингу.

Поняття та сутність договору страхування. Страхування як основне та додаткове зобов'язання. Страхування і види забезпечення виконання зобов'язання. Договір страхування та умовний правочин. Договір страхування у цивільному праві та інші інститути страхування. Суб'єкти зобов'язань із договору страхування. Страхувальник. Вигодонабувач, застрахована особа. Страховик. Страхові брокери. Перестрахові брокери. Договір про надання страхових брокерських послуг. Страхові агенти. Договір про надання страхових агентських послуг. Взаємне страхування. Співстрахування. Перестрахування. Об'єднання страховиків. Аварійний комісар. Аварійний сертифікат. Актуарій. Укладення та припинення договору страхування. Зміст договору страхування. Правила страхування. Форма договору страхування. Страховий поліс. Істотні умови договору страхування. Предмет страхування. Страхування життя. Страховий випадок. Страхова сума. Страховий платіж та строки сплати. Страховий внесок. Строк договору. Інші умови договору страхування. Припинення договору страхування. Викупна сума. Недійсність договору страхування. Права та обов'язки за договором страхування. Обов'язки страхувальника. Обов'язки страховика. Страхова виплата. Франшиза. Суброгація. Абандон. Відповідальність страховика. Загальні положення про договори обов'язкового страхування.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 10, 14-16.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 1, 2, 13, 21, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 11. Договори на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності. Використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Поняття договору на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Законодавчі обмеження щодо використання об'єктів інтелектуальної власності, визнаних в установленому порядку секретними. Державна таємниця. Віднесення інформації до державної таємниці. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Види договорів з розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Авторські договори.

Поняття та елементи ліцензійного договору. Проста ліцензія. Повна ліцензія. Виключна ліцензія. Відкрита ліцензія. Примусова ліцензія. Залежна ліцензія. Особливості об'єктів, права на використання яких передаються згідно з ліцензійними договорами. Порядок передачі права на використання товарних знаків. Укладення та припинення ліцензійного договору. Дев'ять істотних умов ліцензійного договору. Реєстрація ліцензійного договору. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 14, 32.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 6, 10, 12, 26, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 12. Зобов'язання по спільній діяльності. Договір спільної діяльності

Правова характеристика договору комерційної концесії. Відмежування від концесійного договору. Права та обов'язки сторін договору комерційної концесії. Зміна та припинення.

Загальні положення. Види договорів. Договір простого товариства як один із договорів про спільну діяльність. Правова характеристика договору про спільну діяльність та простого товариства. Порівняльна характеристика. Форма та умови договору. Покриття витрат та збитків учасників. Сторони договору. Зміст договору. Права та обов'язки учасників простого товариства. Ведення справ учасниками простого товариства. Майнові відносини учасників договору простого товариства. Відповідальність учасників простого товариства. Припинення договору простого товариства.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 14.

Основний: 2, 3.

Додатковий: 22, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

Тема 13. Зовнішньоекономічні договори

Поняття та загальна характеристика зовнішньоекономічного договору. Ознаки зовнішньоекономічного договору. Сторони зовнішньоекономічного договору. Форма зовнішньоекономічного договору. Мова зовнішньоекономічного договору.

Джерела регулювання зовнішньоекономічних договорів. Міжнародні договори України. Міжнародні звичаї.

Колізійні норми зобов'язального права в зовнішньоекономічних

договорах. Застосування норм колізійного права щодо зовнішньоекономічних договорів. Право, якому підпорядковуються права та обов'язки сторін зовнішньоекономічного договору. Вибір права або зміна раніше обраного права. Право, яке має застосовуватися до зовнішньоекономічних договорів.

Умови зовнішньоекономічного договору. Назва, номер зовнішньоекономічного договору, дата та місце його укладення. Преамбула договору. Предмет зовнішньоекономічного договору. Кількість та якість товару (обсяги виконання робіт, надання послуг). Базисні умови поставки товарів (приймання-здавання виконаних робіт або послуг). Перехід права власності на товар. Ціна та загальна вартість зовнішньоекономічного договору. Умови платежів за зовнішньоекономічним договором. Розрахунки шляхом банківського переказу (авансового платежу, кредитового переказу). Розрахунки за допомогою акредитиву. Розрахунки шляхом інкасо. Валюта платежу. Умови приймання-здавання товару (робіт, послуг). Упаковка та маркування товару. Форс-мажорні обставини. Санкції та рекламації.

Урегулювання спорів у судовому порядку. Місцезнаходження (місце проживання), поштові та платіжні реквізити сторін зовнішньоекономічного договору. Додаткові умови зовнішньоекономічного договору.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 3, 4, 14, 28, 45

Основний: 2, 3.

Додатковий: 7, 31.

Інтернет-ресурси: 1-6.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти¹²

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.

2. Директива 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку» від 08.06.2000 р. № 994_224. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_224.

3. Інкотермс Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати від 01. 01.2000 р. № 988_007. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007.

4. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА) від 01.01.1994 № 995_920. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_920.

5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>.

¹ Усі нормативно-правові акти, що рекомендовані для вивчення студентам, необхідно брати з останніми змінами на сайті Верховної Ради України. Ця вимога повинна виконуватися у зв'язку із численними внесенням змін і доповнень до відповідного законодавства.

² Курсивом зазначені джерела, які є в бібліотеці ДТЕУ.

6. Житловий кодекс Української РСР від 30.06.1983 р. № 5464-X. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.
7. Земельний кодекс України : закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
8. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр#Text>.
9. Кодекс України про Адміністративні Правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
11. Митний кодекс України: Закон України № 4495-VI від 13.03.2012 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
12. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 р.. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
13. Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
14. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>.
15. Про автомобільний транспорт : Закон України від 5 квітня 2001р. № 2344-14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
16. Про авторське право і суміжні права : Закон від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
17. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.
18. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
19. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012. № 5178-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.
20. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
21. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>.
22. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI.. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
23. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
24. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>.
25. Про залізничний транспорт : Закон України від 4 липня 1996р № 273/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>.
26. Про захист персональних даних : Закон від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
27. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

28. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
29. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
30. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 Р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
31. Про оренду державного і комунального майна : Закон України від 3 жовтня 2019 року № 157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#n47>.
32. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України від 12.06.2001р. № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.
33. Про поштовий зв'язок : Закон України від 04.10.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-14>.
34. Про приватизацію державного і комунального майна : Закон України від 18.01.2018 № 2269-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>.
35. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
36. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
37. Про управління об'єктами державної власності : Закон України від 21.09.2006 р. №185 –V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>.
38. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.
39. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 р. № 1001-2015-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2015-п#Text>.
40. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 р. № 1168-2015-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1168-2015-п#Text>.
41. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів морським транспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2015 р. № 1186. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1186-2015-п#Text>.
42. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 р. № 134. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/134-2017-п#Text>.
43. Про затвердження Статуту залізниць України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.1998 № 457. URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>.

44. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження КМУ від 17.01.2018 № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

45. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові захисні застереження до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті : Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 12.06.95 р. № 444. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF#Text>.

Основний

1. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. За ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова [та ін.]. К. : Юрінком Інтер, 2018. 896 с.
2. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. За ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова [та ін.]. К. : Юрінком Інтер, 2018. 1200 с.
3. Луць В. В., Великанова М. М. Договірне право України: навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 264 с.

Додатковий

1. Бабаскін А. Співвідношення кредитного договору та договору позики у цивільному законодавстві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 5-10.
2. Бабаскін А. Ю. Істотні умови кредитного договору за цивільним законодавством України. *Правова держава*. 2017. № 28. С. 85-89.
3. Бобрик В. І. Диференціація цивільного судочинства (проблеми теорії та практики): монографія. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2018. 516 с.
4. Гриняк А. Б. Договір підряду як регулятор підприємницьких відносин у сфері виконання робіт. *Приватне право і підприємництво*. 2016. Вип. 16. С. 116-120.
5. Давидова І. В. До питання про засади тлумачення змісту господарського договору. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 23. С. 22-25.
6. Дмитришин В. С. Розпорядження правами інтелектуальної власності на технології: цивільноправовий аспект / Національний університет «Одеська юридична академія». *Часопис цивілістики*. 2019. Вип. 35. С. 48-55.
7. Договірне регулювання приватно-правових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: монографія / за заг. ред. академіка НАПрН України О. Д. Крупчана, наук.ред. А. Б. Гриняк. Київ : ДУВПП «Бендерська друкарня «Поліграфіст», 2017. 334 с.
8. Дяченко С. В., Пажетнова І. О. Судова практика розгляду спорів про невідповідність правочинів вимогам законодавства. *Форум права*. 2017. № 3. С. 40-46.
9. Єфімов О. Договір оренди: бухгалтерські та податкові наслідки

укладання. *Аудитор України*. 2016. № 1-2. С. 102-107.

10. Загрішева Н.В. Обмеження щодо укладання договорів трансферу технологій. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2018. № 1(46). С. 132-137.

11. Калаур І. Р. Договір у механізмі правового регулювання відносин з передання майна в користування. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 114-118.

12. Килимник І. І., Домбровська А. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та договірне право» (для студентів денної та заочної форм навчання усіх спеціальностей університету) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 74 с.

13. Коломієць К. В. Цивільно-правові наслідки невиконання зобов'язань за договором факторингу. *Право і суспільство*. 2019. № 4. С. 84-89.

14. Коссак В. М. Правова природа договору управління майном. *Актуальні проблеми приватного права* : збірник наукових праць до 85-річчя з дня народження і 55-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності Володимира Васильовича Луця. Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. С. 22-31.

15. Коструба А. Теоретичні аспекти припинення договірних зобов'язань у цивільному праві України. *Право України*. 2017. № 7. С. 109-124.

16. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики : монографія. Київ: Алерта, 2017. 494 с.

17. Кучаковська Н. Правове регулювання укладення електронних господарських договорів. *Зовнішня торгівля. Економіка, фінанси, право*. 2016. № 6. С. 62-74..

18. Кушерець Д. В. Цивільно-правова охорона та захист майнових прав у сфері договірної права України. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького* : журнал. Серія «Право». 2017. №3(15). С. 153-159.

19. Лукасевич-Крутник І. С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з надання транспортних послуг у цивільному праві України : монографія. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А. , 2019. 474 с.

20. Луць В. В. Деякі питання цивільно-правової відповідальності за прострочення в договірних зобов'язаннях. *Актуальні проблеми приватного права* : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 96-й річниці з дня народження В. П. Маслова, Харків, 14 лют. 2018 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. прав. наук України, Харків. обл. осередок всеукр. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". Харків : Право, 2018. С. 9-11.

21. Міловська Н. В. Договірні зобов'язання зі страхування у цивільному праві України: проблеми теорії та практики: монографія. К. : НДІ ПП імені ФГ Бурчака НАПрН України, 2019. 488 с.

22. Момот Л. В. Глобалізація франчайзингу в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. «Економічні науки»*. 2018. Вип. 29(2). С. 169-173.

23. Подвірна О. В. Інститут договірної права: необхідність

реформування та перспективи розвитку. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2018. № 2(18) . С. 1-12.

24. Примак В. Д. Нормативні підстави відшкодування моральної шкоди, завданої споживачеві порушенням договору. *Науковий вісник Ужгородського національного Університету*. 2017. Серія право. Вип.45. Том 1. С. 97-100.

25. Скрипник В. Житло як особливий об'єкт цивільних прав. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 70-74.

26. Софіюк Т. О. Стан законодавства та система управління авторськими та суміжними правами в Україні на сучасному етапі. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 192-196.

27. Спасибо-Фатеева И. В., Крат В. И., Печень О. П. Харьковская цивилистическая школа: о договоре : монография / под. общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. Харьков : Право, 2017. 576 с.

28. Старинець К. О. Місце переддоговірних відносин у предметі цивільно-правового регулювання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». 2015. Вип. 15(2). С. 54-57.

29. Старинець К. О. Питання переддоговірної відповідальності в міжнародно-правових уніфікованих документах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2015. Вип. 33(1). С. 162-165.

30. Труфанова Ю. В. Підстави припинення договору: теоретико-практичні особливості. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 1. С. 102-106.

31. Яворська О. С., Мартин В. М., Тарасенко Л. Л. Практикум з цивільного права (частина 2) : навчально-методичний посібник для студентів юридичного факультету. Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2005. 125 с.

32. Bag, S. 2018. Economic Analysis of Contract Law. Incomplete Contracts and Asymmetric Information, Cham: PalgraveMacMillan-Springer Nature. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=i-xIDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR7&dq=44.%09Bag,+S.+2018.+Economic+Analysis+of+Contract+Law.+Incomplete+Contracts+and+Asymmetric+Information,+Cham:+PalgraveMacMillan-Springer+Nature.&ots=v17c-_2zVB&sig=Qn1H9ZBg6GKfXfVVvF7BUHCPuS4&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний вебпортал Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.

3. Єдиний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Нормативно-правова база офіційного сайту Міністерства юстиції

України. URL: <https://minjust.gov.ua>.

5. Офіційний вебсайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua>.

6. Веб-сайт Верховного Суду. URL: <http://supreme.court.gov.ua/supreme/>.

